

สภาพการเป็นตัวแทนในระบบการเลือกตั้งของไทย

นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์

สถาบันวิทยบริการ
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครอง ภาควิชาการปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2540
ISBN 974-638-348-5
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

16 ต.ค. 2545

REPRESENTATION IN THE THAI ELECTORAL SYSTEM

Mr.Chamnanwit Tarat

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Government in Government

Department of Government

Graduate School

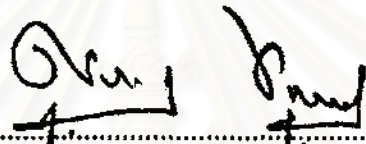
Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-348-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : สภาพการเป็นตัวแทนในระบบการเลือกตั้งของไทย
โดย : นายชานาญวิทย์ เตรัตน
ภาควิชา : การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. อนุสรณ์ สิมมณี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประหยัด ดงษ์ทองคำ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนุสรณ์ สิมมณี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยันต์ ไชยพร)

นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์ : สภาทหารเป็นตัวแทนในระบบการเลือกตั้งของไทย
(REPRESENTATION IN THE THAI ELECTORAL SYSTEM)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อนุสรณ์ ลิ้มณี, 181 หน้า. ISBN 974-638-348-5

การศึกษาวិจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาว่าสภาทหารเป็นตัวแทนภายใต้ระบบการเลือกตั้งของไทยแบบเสียงข้างมากรอบเคียวเขตละคนผสมเขตละหลายคนแต่ไม่เกินสามคน ก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคในการได้รับเลือกตั้งเป็นตัวแทนอย่างไร

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้สมัครแต่ละคนมีโอกาสได้รับเลือก เป็นตัวแทนแตกต่างกันไปตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละเขต เขตเลือกตั้งที่มีผู้สมัครจำนวนมากผู้สมัครมีโอกาสได้รับเลือกเป็นตัวแทนน้อย เขตเลือกตั้งที่มีผู้สมัครจำนวนน้อยผู้สมัครมีโอกาสได้รับเลือกเป็นตัวแทนมาก
2. ผู้แทนที่ได้รับเลือกจากเขตเลือกตั้งที่มีผู้สมัครจำนวนมากมีเสียงสนับสนุนน้อย (ระหว่างร้อยละ 20-50 ของผู้มาใช้สิทธิ์) และน้อยมาก (ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของผู้มาใช้สิทธิ์)
3. พรรคการเมืองที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนืองมีโอกาสได้รับเลือกเป็นตัวแทนมากกว่าพรรคการเมืองที่ขาดความต่อเนื่องและสัดส่วนคะแนนที่พรรคการเมืองได้รับ กับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จำนวนที่นั่ง) ไม่สอดคล้องกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การปกครอง
สาขาวิชา การปกครอง
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อผู้ผลิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

** C831555 : MAJOR GOVERNMENT
KEY WORD: REPRESENTATION/ELECTORAL SYSTEM

CHAMNANWIT TARAT : REPRESENTATION IN THE THAI ELECTORAL SYSTEM.

THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.DR.ANUSORN LIMMANEE, 181 pp.

ISEN 974-638-348-5

The purpose of this research was to study how representation under the Thai electoral system which adopts majority rule from a general election with the mixed scheme of one representative per electoral district and 2-3 representatives per electoral district render inequality in electing representatives.

It was found out from the study that:

1. The chance of each candidate to be elected is varied the number of candidates in each electoral district. In an electoral district with more candidates, each candidate has less chance to be elected. Vice versa, in an electoral district with less candidates, each candidate has more chance to be elected.

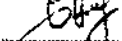
2. The representative elected from an electoral district with more candidates gains low (between 20-50% of voters) and very low (less than 20% of voters) degree of support.

3. Political parties with continuous development have more chance to have MP seat than ones without continuous development. The relationship between votes gained by a political party and the number of its representatives elected (number of seats) is not proportional.

ภาควิชา Government

สาขาวิชา Government

ปีการศึกษา 1997

ลายมือชื่อผู้คิด

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่อาจสำเร็จลุล่วงได้หากปราศจากความอนุเคราะห์และให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ลิ้มมณี ซึ่งได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา คอยให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา เสนอแนะข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์รวมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยตลอดมา และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ และ รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยันต์ ไชยพร ที่ได้กรุณารับเป็นประธานและกรรมการ ตามลำดับ ในการเป็นคณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว ที่กรุณาจัดประกายแนวความคิดในการทำวิทยานิพนธ์และเชื้ออำนาจเอกสารการทำวิจัย และขอขอบคุณคุณรมณีวีวรรณ ลอยมา ที่ช่วยประมวลผลสถิติทางคอมพิวเตอร์ คุณนวลจันทร์ ภคบวร ที่เป็นธุระเรื่องการจัดพิมพ์ คุณชูลีพร งามโสมจันทร์ และ คุณสายสุรีย์ สท้านพล ที่กรุณาช่วยตรวจร่างพิมพ์ตลอดจน ผู้อำนวยการกองการเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่กองการเลือกตั้ง กรรมการปกครอง ทุกท่านที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการจัดหาข้อมูลเอกสารในการทำวิจัยอย่างดียิ่ง

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ และขอบคุณ พี่ๆ น้องๆ ทุกคนซึ่งมีพระคุณยิ่งที่ให้โอกาสและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ในระหว่างการศึกษาแก่ผู้วิจัย ตลอดจนผู้อำนวยการกองนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยและบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่ได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ที่ได้มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขออุทิศให้แก่มารดาของข้าพเจ้า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายชานาญวิทย์ เตรีตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมา	1
สภาพปัญหา	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
สมมุติฐานการวิจัย	4
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	5
นิยามศัพท์	5
การนำเสนอ	7
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของการเป็นตัวแทน	9
บทบาทหน้าที่ของตัวแทน	13
ผู้แทนราษฎรกับการเป็นตัวแทน	14
การเป็นตัวแทนกับการเลือกตั้ง	17
การเป็นตัวแทนกับบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	21
การเป็นตัวแทน การมีส่วนร่วมและความชอบธรรมในระบบรัฐสภา	22
หลักแห่งความเสมอภาค	24
ความหมายทั่วไปของการเลือกตั้ง	27
การเลือกตั้งกับระบอบการปกครอง	28
หลักเกณฑ์ของการเลือกตั้ง	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ประเภทของการเลือกตั้ง	30
การหาคะแนนมาตรฐาน	34
การหาคะแนนที่เหลือ	35
การหาที่นั่งที่ได้รับจริง	35
ผลกระทบของวิธีการเลือกตั้งแบบต่างๆ	38
ความสำคัญของการเลือกตั้ง	40
ระบบการเลือกตั้งของไทย	40
ความหมายของระบบเลือกตั้งต่างๆ ของไทย	44
วิธีการเลือกตั้งของไทย	46
การเลือกตั้งแบบเขตละหนึ่งคน	48
บทที่ 3 ระเบียบวิธีในการวิจัย	57
วิธีการดำเนินการวิจัย	58
การเก็บข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
ตัวอย่างแสดงขั้นตอนการวิเคราะห์	62
ตัวอย่างข้อมูลผลการเลือกตั้ง	62
ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล	63
ตัวอย่างการหาสัดส่วนคะแนน	65
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลการแข่งขันและโอกาสที่จะได้รับเลือกเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	69
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลการเป็นตัวแทนของประชาชน	82
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับสัดส่วน คะแนนของผู้เลือกตั้งที่เลือกพรรคการเมืองแต่ละพรรค	100
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	115

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลการวิจัย	116
ผลการพิสูจน์สมมติฐาน	121
การอภิปรายรายงานผลการวิจัย	121
สรุปท้ายบท	128
ข้อเสนอแนะ	129
รายการอ้างอิง	136
ภาคผนวก	
ก. วิธีการเลือกตั้งของไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2475 - ปัจจุบัน	141
ข. ตารางเปรียบเทียบข้อดีและข้อบกพร่องของระบบเลือกตั้ง	144
ค. ตารางแสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่ ได้รับเลือกตั้ง เสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง สัดส่วนคะแนนของ ผู้เลือกตั้งที่เลือกพรรคการเมือง ในการเลือกตั้งทั่วไปสามสมัย (13 กันยายน 2535 , 2 กรกฎาคม 2538 , 17 พฤศจิกายน 2539)	152
ประวัติผู้เขียน	181

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการแข่งขันและโอกาสที่จะได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปตามสมัย	70
ตารางที่ 2	แสดงอัตราการแข่งขันในการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับจำนวนเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปทั้งสามครั้ง	72
ตารางที่ 3	แสดงโอกาสที่ผู้สมัครจะได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับจำนวนเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปทั้งสามครั้ง	75
ตารางที่ 4	แสดงระดับของโอกาสที่ผู้สมัครจะได้รับเลือกตั้งกับจำนวนเขตเลือกตั้งจำแนกตามจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 13 กันยายน 2535	78
ตารางที่ 5	แสดงระดับของโอกาสที่ผู้สมัครจะได้รับเลือกตั้งกับจำนวนเขตเลือกตั้งจำแนกตามจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 2 กรกฎาคม 2538	79
ตารางที่ 6	แสดงระดับของโอกาสที่ผู้สมัครจะได้รับเลือกตั้งกับจำนวนเขตเลือกตั้งจำแนกตามจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539	80
ตารางที่ 7	แสดงอัตราการแข่งขันที่จะได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับเสียงสนับสนุนของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535	83
ตารางที่ 8	แสดงอัตราการแข่งขันที่จะได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับเสียงสนับสนุนของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538	84
ตารางที่ 9	แสดงอัตราการแข่งขันที่จะได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับเสียงสนับสนุนของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539	85
ตารางที่ 10	แสดงโอกาสที่จะได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับเสียง	

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

สนับสนุนของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535	87
ตารางที่ 11 แสดงโอกาสที่จะได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับเสียง สนับสนุนของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538	88
ตารางที่ 12 แสดงโอกาสที่จะได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับเสียง สนับสนุนของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539	89
ตารางที่ 13 แสดงระดับของเสียงสนับสนุนที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับกับ จำนวนเขตเลือกตั้งจำแนกตามจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะ พึงมีได้ในเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 13 กันยายน 2535	91
ตารางที่ 14 แสดงระดับของเสียงสนับสนุนที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับกับ จำนวนเขตเลือกตั้งจำแนกตามจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะ พึงมีได้ในเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กรกฎาคม 2538	92
ตารางที่ 15 แสดงระดับของเสียงสนับสนุนที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับกับ จำนวนเขตเลือกตั้งจำแนกตามจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะ พึงมีได้ในเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 17 พฤศจิกายน 2539	93
ตารางที่ 16 แสดงจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีระดับของเสียงสนับสนุน แตกต่างกันในการเลือกตั้งทั้งสามครั้ง	94
ตารางที่ 17 แสดงโอกาสที่จะได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยเฉลี่ยกับ จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในเขตเลือกตั้ง ในการเลือกตั้ง ทั่วไปทั้งสามสมัย	95
ตารางที่ 18 แสดงเสียงสนับสนุนของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งโดยเฉลี่ยกับจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้ง ทั่วไป วันที่ 13 กันยายน 2535	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 19 แสดงเสียงสนับสนุนของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งโดยเฉลี่ยกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 2 กรกฎาคม 2538	97
ตารางที่ 20 แสดงเสียงสนับสนุนของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งโดยเฉลี่ยกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 17 พฤศจิกายน 2539	98
ตารางที่ 21 แสดงสัดส่วนคะแนนของผู้เลือกตั้งที่เลือกพรรคที่มีความต่อเนื่อง (พรรคการเมืองเก่า) และพรรคที่ขาดความต่อเนื่อง(พรรคการเมืองใหม่) กับสัดส่วนจำนวนที่นั่ง	101
ตารางที่ 22 แสดงสัดส่วนคะแนนและสัดส่วนจำนวนที่นั่งกับความต่อเนื่องของพรรคการเมือง	103
ตารางที่ 23 แสดงจำนวนเขตเลือกตั้งที่ผู้สมัครแต่ละพรรคการเมืองได้รับเลือกตั้งยกทีม เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535	105
ตารางที่ 24 แสดงจำนวนเขตเลือกตั้งที่ผู้สมัครแต่ละพรรคการเมืองได้รับเลือกตั้งยกทีม เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538	106
ตารางที่ 25 แสดงจำนวนเขตเลือกตั้งที่ผู้สมัครแต่ละพรรคการเมืองได้รับเลือกตั้งยกทีม เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539	107
ตารางที่ 26 แสดงจำนวนเขตเลือกตั้งที่ผู้สมัครพรรคการเมืองเก่าและพรรคการเมืองใหม่ได้รับเลือกตั้งยกทีมในเขตที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้สองคนในการเลือกตั้งตามสมัย	108
ตารางที่ 27 แสดงจำนวนเขตเลือกตั้งที่ผู้สมัครพรรคการเมืองเก่าและพรรคการเมืองใหม่ได้รับเลือกตั้งยกทีมในเขตที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้สามคนในการเลือกตั้งตามสมัย	109
ตารางที่ 28 แสดงจำนวนเขตที่พรรคการเมืองเก่าและพรรคการเมืองใหม่ได้รับเลือกตั้งยกทีมกับจำนวนเขตเลือกตั้งทั้งหมดของเขตเลือกตั้งที่สมาชิก	

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

	สภาผู้แทนราษฎรได้สองคน และสามคน ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535	110
ตารางที่ 29	แสดงจำนวนเขตที่พรรคการเมืองเก่าและพรรคการเมืองใหม่ได้รับ เลือกตั้งยกทีมกับจำนวนเขตเลือกตั้งทั้งหมดของเขตเลือกตั้งที่สมาชิก สภาผู้แทนราษฎรได้สองคน และสามคน ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538	111
ตารางที่ 30	แสดงจำนวนเขตที่พรรคการเมืองเก่าและพรรคการเมืองใหม่ได้รับ เลือกตั้งยกทีม กับจำนวนเขตเลือกตั้งทั้งหมดของเขตเลือกตั้งที่สมาชิก สภาผู้แทนราษฎรได้สองคน และสามคน ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539	112
ตารางผนวกที่ 1	สรุปวิธีการเลือกตั้งของไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2475 - ปัจจุบัน	142
ตารางผนวกที่ 2	เปรียบเทียบข้อดีและข้อบกพร่องของระบบเลือกตั้ง	145
ตารางผนวกที่ 3	แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่ ได้รับเลือกตั้ง เสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง ในการเลือกตั้ง ทั่วไปเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535	153
ตารางผนวกที่ 4	แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่ ได้รับเลือกตั้ง เสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง ในการเลือกตั้ง ทั่วไปเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538	160
ตารางผนวกที่ 5	แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่ ได้รับเลือกตั้ง เสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง ในการเลือกตั้ง ทั่วไปเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539	167
ตารางผนวกที่ 6	แสดงจำนวนผู้สมัคร โอกาสที่ได้รับเลือกตั้งและอัตราการแข่งขัน ในเขตเลือกตั้งเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535	174
ตารางผนวกที่ 7	แสดงจำนวนผู้สมัคร โอกาสที่ได้รับเลือกตั้งและอัตราการแข่งขัน ในเขตเลือกตั้งเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538	175

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางผนวกที่ 8 แสดงจำนวนผู้สมัคร โอกาสที่ได้รับเลือกตั้งและอัตราการแข่งขัน ในเขตเลือกตั้งเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539	176
ตารางผนวกที่ 9 แสดงสัดส่วนคะแนนของผู้เลือกตั้งที่เลือกพรรคทั้งหมด ในการ เลือกตั้งเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535	178
ตารางผนวกที่ 10 แสดงสัดส่วนคะแนนของผู้เลือกตั้งที่เลือกพรรคทั้งหมด ในการ เลือกตั้งเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538	179
ตารางผนวกที่ 11 แสดงสัดส่วนคะแนนของผู้เลือกตั้งที่เลือกพรรคทั้งหมด ในการ เลือกตั้งเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539	180

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย